

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2007

GAEILGE - Gnáthleibhéal

SCÉIM MHARCÁLA

1. Le linn na marcála ní mór chloí go dlúth leis an Scéim seo, le cibé leasuithe a dhéanfar uirthi ag an gComhdháil Mharcála, agus le cibé treoracha eile a thabharfar ag an gComhdháil nó ina dhiaidh sin.
2. Ní mór don Scrúdaitheoir Cúnta an mharcáil ar na freagarleabhair a dhéanamh i ndúch dearg. Ní mór botúin a mharcáil (níl ceartú i gceist) trí líne dhearg a tharraingt fúthu.
3. Ní mór na marcanna a bhronntar ar fhoranna éagsúla na gceisteanna agus na bhfocheisteanna (de réir mar a áireofar ag an gComhdháil iad) a thaispeáint go soiléir sna hionaid chúí ar na freagarleabhair.
4. Ní ceart don Scrúdaitheoir Cúnta aon rud a scríobh i gcorp an fhreagarleabhair ach amháin marcanna, comharthaí, ticeanna, línte.
5. Dírítear aird an Scrúdaitheora Chúnta ar a bhfuil i gceist sna treoracha ar **leathanach 13** den cháipéis seo maidir le hiarrthóirí a bhfuil oiriúntas réasúnta faofa dóibh.

CLUASTUISCINT (S6A)**(100 marc)****N.B.** Ní mór na freagraí ar fad a scríobh as Gaeilge ach **amháin** nuair nach gá sin.**CUID A (37)****1.****An Chéad Chainteoir (4 x 3)**

Ainm	Tomás Ó Sé	Marc
Cá bhfuil sé ina chónaí?	Cill Orglan Ciarraí Killorglin Kerry	4 4 0 0
Cén aois é?	Ceithre bliana déag A ceathair déag 14	4 4 4
Cén áit a mbeidh an cluiche ar siúl?	Páirc Uí Chaoimh Páirc Uí Chuiv Corcaigh Cork	4 4 4 0

2.**An Dara Cainteoir (4 x 3)**

Ainm	Bríd Nic Aoidh	Marc
Cé mhéad deartháir atá aici?	Beirt 2 Dhá Péire Dó Ghá	4 4 4 4 4 4
Cén tslí bheatha atá ag a hathair?	Innealtóir	4
Cathain a bhíonn a máthair gnóthach?	Samhradh Samhra	4 4

3.

An Tríú Cainteoir [(4 x 2) + 5]

Ainm	Aisling Ní Mhainnín	Marc
Cár rugadh í?	Maigh Eo Maigheo Cathair na Mart Mayo	4 4 4 0
Cén aois a bhí aici nuair a tháinig sí go Ráth Cairn?	ocht mbliana a hocht ocht 8	4 4 4 4
Cén duine a dtéann sí ar cuairt chuici go minic?	A seanmháthair Seanmháthair Mamó máthair chríonna máthair	5 5 5 5 0

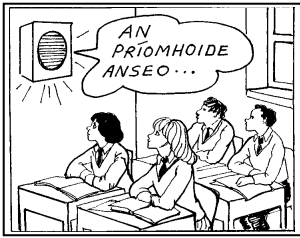
Cuid B, C agus D

Treoracha

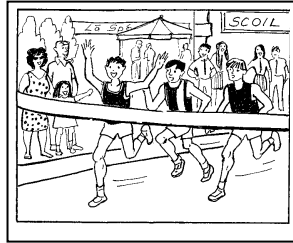
1. Maidir le ceisteanna a bhfuil pictiúr nó litir le roghnú mar fhreagra orthu ná bronntar marc ar bith sna cásanna a mbíonn níos mó na pictiur / litir amháin roghnaithe.
2. Glac le tic in aice leis an litir, nó ciorcal timpeall na litreach in C.1 agus in C.2 má tá an litir cheart roghnaithe

CUID B (21)

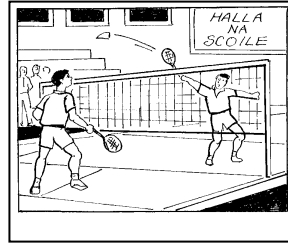
Fógra a hAon (4 + 3)

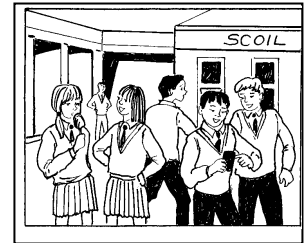
(a)

(b)

(c)

(d)

1. Cén pictiúr a théann leis an bhfógra seo?

(a)

4

2. Cathain a bheidh Tuairisc na gCigirí ar fáil?

(a) amárach

(b) i gceann míosa

(c) an bhliain seo chugainn

(d) i lár na seachtaine

(b)

3

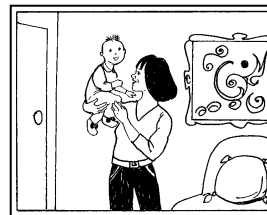
Fógra a Dó (4 + 3)

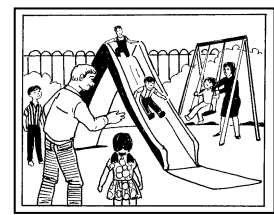
(a)

(b)

(c)

(d)

1. Cén pictiúr a théann leis an bhfógra seo?

(c)

4

2. Cén t-am a bheidh an obair ar siúl?

Ón a naoi go dtí a dó
9.00 – 2.00

3

3

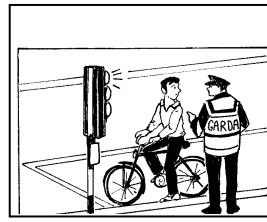
Fógra a Trí (4 + 3)

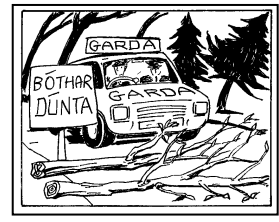
(a)

(b)

(c)

(d)

1. Cén pictiúr a théann leis an bhfógra seo?

(d)

4

2. Cad atá le déanamh ag tiománaithe?

(a) gan taisteal roimh am lóin

(b) an seanbhóthar a thógáil

(c) dul timpeall an bhaile

(d) gan tiomáint má bhíonn siad tuirseach

(b)

3

Cuid C (21 mharc)

Comhrá a hAon (4 + 3)

An Chéad Mhír

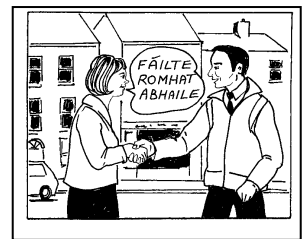
(a)

(b)

(c)

(d)

1. Cad a rinne Máire?

(d)

4

An Dara Mír

2. Cén áit a raibh Seán ag obair i Meiriceá?

(a) in ollmhargadh

(b) in oifig

(c) i ngaráiste

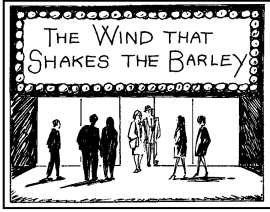
(d) i monarcha

(c)

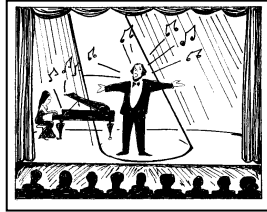
3

Comhrá a Dó (4 + 3)

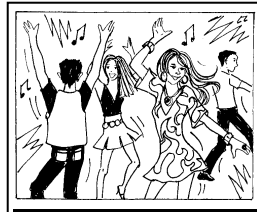
An Chéad Mhír

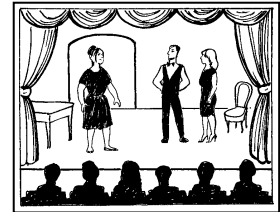
(a)

(b)

(c)

(d)

1. Cá mbeidh Liam agus Róisín ag dul?

(a)

4

An Dara Mír

2. Cá mbuailfidh Liam agus Róisín le chéile?

(a) san óstán

(b) in aice le geata an Choláiste

(c) i lár na cathrach

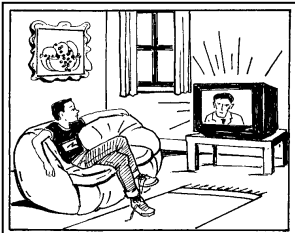
(d) ag stad an bhus

(d)

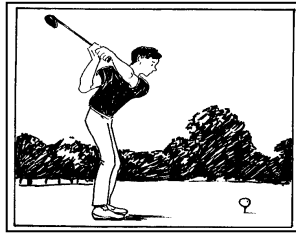
3

Comhrá a Trí (4 + 3)

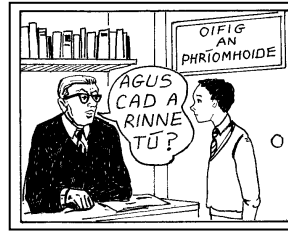
An Chéad Mhír

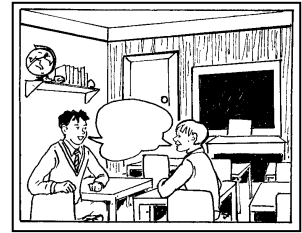
(a)

(b)

(c)

(d)

1. Cá raibh Micheál?

(c)

4

An Dara Mír

2. Cad a dúirt Micheál faoin múinteoir Mata?

(a) nár mhaith leis an múinteoir é

(b) gur dhuine deas é

(c) go raibh sé tinn

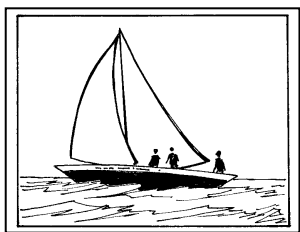
(d) go raibh sé crosta

(a)

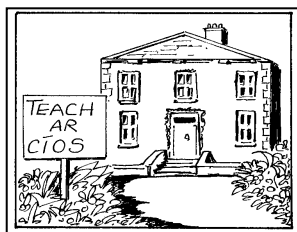
3

CUID D (21mharc)

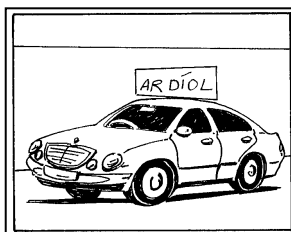
Píosa a hAon (4 + 3)

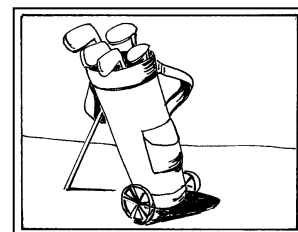
(a)

(b)

(c)

(d)

1. Cad atá ag Síle Bean Uí Chathasaigh?

(b)

4

2. Cén t-am is féidir breis eolais a fháil?

(a) ar maidin

(b) an mhí seo chugainn

(c) i gceann coicíse

(d) i ndiaidh a sé aon tráthnóna

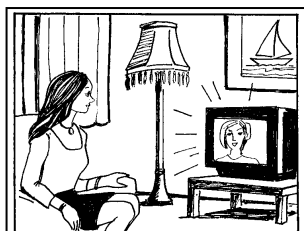
(d)

3

Píosa a Dó (4 + 3)

(a)

(b)

(c)

(d)

1. Cén pictiúr a théann leis an bpíosa seo?

(d)

4

2. Cad a bheidh ann ar fud na tíre i lár na seachtaine seo chugainn?

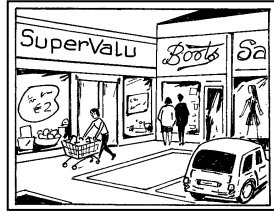
Sneachta

3

Píosa a Trí (4 + 3)

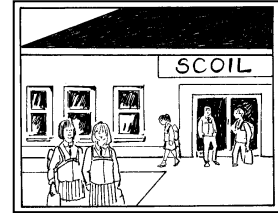
(a)

(b)

(c)

(d)

1. Cad a osclófar amárach?

(a)

4

2. Cén t-am a rachaidh an t-agallamh amach?

(a) meán lae

(b) ar a trí a chlog

(c) ar a seacht a chlog

(d) ar a hocht a chlog

(c)

3

Roinn 1 – Léamhthuisicint (110 marc)**C.1 20 marc (10 x 2 = 20)**

Uimhir	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Litir	I	E	F	B	J	C	H	A	G	D
Marc	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

C.2 30 marc. Freagair do rogha dhá cheann de (a), (b), (c)

Treoir: Bronntar0 (náid) ar aon fhreagra in (a), (b) & (c) más athscríobh iomarcach atá ann.

Fógra (a) (5 x 3)

(i)

Freagra	Marc
(I g)Coláiste Phádraig	5
Campa Leadóige Coláiste Phádraig	5
I gColáiste	0
Sa Chlub leadóige	0
naomhp@eircom.net	0
Eolas iomarcach sa bhfreagra	0

(ii)

€80 in aghaidh na seachtaine	5
€80	5
Ochtó euro	5
Costas €80	5
80	0

(iii) **Aon dá cheann** as:

- ❖ Raicéad (leadóige)
- ❖ Bróga (leadóige)
- ❖ Athrach éadaigh
- ❖ Tabhair leat etc

(3 + 2) 5

Fógra (b) [5 (3+2) x 3]

(i) **Aon dá cheann as:**

- An stair
- An cultúr
- Siopadóireacht
- Siopaí breátha
- Siopaí nua - aimseartha
- Béilí blasta
- Ostáin
- Bialanna (cairdiúla)

(3+2) 5

(ii) **Aon dá cheann as: (N.B. Ní mór gníomh a lua.)**

- Do scíth a ligean ar thránna áille
- Do scíth a ligean
- Siúl sna sléibhte
- Siúl ar bhóithre ciúine
- Siúl
- Rothaíocht ar bhóithre ciúine
- Rothaíocht
- Fanacht in ionaid champála

(3+2) 5

(iii) **Aon dá cheann as:**

- (Spóirt) uisce
- Galf
- Iascaireacht
- Galfchúrsaí etc (0)

(3+2) 5

Dán (c) (5 x 3) L. = Líne ón dán

(i) Ceann **amháin** as: (N.B. Tá áit á lorg anseo.)

▪ Cois tine	5
▪ (Sa) teach tábhairne	5
▪ Ina domhan féin	5
▪ L.1 - L.4	5
▪ L1. -L2	5
▪ L.1	0
▪ Véarsa 1	0
▪ L.2 – L.3	0
▪ L.2 –L.4	0
▪ L.1 – L.3	0
▪ L.1	0
▪ L.3	0
▪ Ina codladh	0

(ii)	Ceann amháin as:	
	- Dioscó / L.5	5
	- Rince / damhsa	5
	- Ceol / rince	5
(iii)	Ceann amháin as:	
	 Clingireacht (na ngloiní)	5
	 Bladar (an dream' ag ól)	5
	 An tine ag banú as	5
	 Véarsa 2	5
	 L.6 – L.9	5
	 L.6 – L.7 / L.6 - 8	5
	 L.6	0

C.3 60 marc Freagair (a) agus (b)

(a) (6 x 5)

(i)	(Co.)Cill Chainnigh	6
	Athscríobh ón shliocht	
	‘Foireann .....Cill Chainnigh.’	6
	‘ag imirt .....Cill Chainnigh	6
	‘Anuraidh ag imirt ....Cill Chainnigh’	6
	Abairt 1 ina iomláine	3
(ii)	Brón (3) + díomá (3) [brónach + díomúch] nó Abairt 2	6
(iii)	Dul chuig cluichí nuair a bhí DJ ag imirt	6
	Athscríobh ón shliocht	
	‘ Bhí lucht leanúna.....ag imirt.’	6
	‘ Mar chruthú.....ag imirt.’	3
(iv)	Cúig (cinn) / 5 (cinn)	6
	Athscríobh ón shliocht	
	‘Ó shin i leith .....aige’	3
	‘Ó shin i leith .....eile.’	0
(iv)	Ceann amháin as:	
	liathróid lámhe / Galf	6
	Abairt 1	6
	Abairt 3	6
	Alt 5	0
	Liathróid	0

(b) (6 x 5)

(i) Ceann **amháin** as:

i.	Go luath ina shaol	6
ii.	Nuair a bhí sé i rang a sé	6
iii.	Nuair a bhí sé óg	6
iv.		

Athscríobh ón shliocht

v.	Abairt 2 (alt 1)	6
vi.	Abairt 3 (alt 1)	6
vii.	Abairt 2 +3 (le chéile)	6

(ii) Do dhaoine **óga** /do dhéagóirí **(3)** + do dhaoine **fásta** **(3)** [daoine (**0 náid**)]
Abairt 4 (alt 1) 6

(iii) Múinteoirí 6
Abairt 1 (alt 2) 6

(iv) San **Afraic** **(3)** + san **Iodáil** **(3)** 6
Abairt 3 (alt 2) 6

(v) **Scannán** a dhéanamh **(3)** as an leabhar (*Artemis Fowl: The Artic Inciden*) **(3)** 6
Abairt 1 6

Treoir: Má bhíonn athscríobh iomarcach in aon fhreagra ó (i) – (v) in (a) agus (b) thuas - bronn 0 (náid) air.

Roinn 2

Scríobh na Teanga (110 marc)

N.B. Sna ceisteanna i *Scríobh na Teanga* beifear ag súil le **coibhneas** idir an marc a bhronntar ar ‘**Eolas**’ agus an marc a bhronntar ar ‘**Gaeilge**’

Gaeilge: Dul na Gaeilge / Saibhreas Foclóra / Cumas Cumarsáide
Eolas : Comhlíonadh na dtascanna atá luaite.

C. 1 **25 mharc** **Freagair (a) nó (b)**

(a) Cárta Poist **Eolas:** 10 marc (2 x 5)

Gaeilge: 15 mharc (Blocmharcáil)

- Ní gá síniú ná beannú a bheith ann.
- Glac le hainm choláiste Ghaeilge ar bith fiú lasmuigh den Ghaeltacht.
- Má bhronntar ‘0’ (**náid**) ar **Eolas** bronntar ‘0’(**náid**) ar **Ghaeilge**.
- Tabhair marcanna d’eolas ar phointí loma.

Pointí eolais:

- P 1** tagairt don turas
- P 2** rud éigin nach maith léi / leis
- P 3** tagairt ar bith don aimsir
- P 4** rud éigin a cheannigh sí /sé
- P 5** an uair a fhillfidh sí / sé

N . B. Má tá sé **soiléir** nach bhfuil sé / sí i gcoláiste Ghaeilge **bain (-3) den mharc a bronnadh** mar níl an tasc comhlíonta .

(b) Nóta: **Eolas:** 10 marc (2 x 5)
Gaeilge: 15 marc (Blocmharcáil)

Pointí eolais:

- P1** Aon leithscéal atá réasúnta sa chomhthéacs atá i gceist
- P2** An oíche a bheidh sé /sí saor
- P3** Am ar bith
- P4** Rud ar bith atá ciallmhar sa chomhthéacs atá i gceist
- P5** An tslí a rachaidh siad abhaile

N.B. Mura bhfuil an tasc comhlíonta : C.1 (a) & C.1 (b): bain **3 mharc** den mharc a **bronnadh**.

C. 2

40 marc

Freagair (a) *nó* (b)

(a)

Eolas: 12 (4 x 3)
Foirmlí: 4
Gaeilge: 24

Pointí eolais:

P1 áit *nó* siopa
P2 an praghas
P3 **Dhá rud** ag teastáil (2+1)
P4 am ar bith atá ciallmhar sa chomhthéacs

Foirmlí:

- Seoladh (Líne amháin i nGaeilge)	1
- Dátaí (glac le figiúirí)	1
- Beannú (glac le hainm) [a chara =0 (náid)]	1
- Síniú (ainm á lorg)	1

(b) **Eolas:** 12(4 x 3)

Foirmlí: 4

Gaeilge: 24

Pointí eolais:

P1 Rud éigin faoin tír (**3 mharc**)
(glac le tíortha eile nach bhfuil luaite sa liosta)
P2 Duine suimiúil (**3 mharc**)
P3 Rud **amháin** a thaitin / nár thaitin léi / leis (**3 mharc**)
P4 Ainm na tíre (**1 mharc**) + an fáth (**2 mharc**)
(glac le tíortha eile nach bhfuil luaite sa liosta)

Foirmlí

Seoladh	1 m (líne amháin)	seoladh in Éirinn	0 (náid)
Dátaí	1m (glac le figiúirí)		
Beannú	1m (ainm á lorg)		
Críoch	1m (síniú ag teastáil)		

Treoracha do C. 2(a) agus C. 2(b):

Gaeilge: Dul na Gaeilge / Saibhreas Foclóra / Cumas Cumarsáide

Eolas: Má bhronntar ‘0’ (náid) ar eolas bronntar ‘0’(náid) ar Ghaeilge.

Mura bhfuil cruth litreach ar an bhfreagra: bain **4 mharc** den mharc a bronnadh.

Ach má bhíonn aon cheann de na foirmlí acu glac leis an bhfreagra sin mar litir agus ná cuir piónós orthu.

C. 3 45 marc

Freagair (a) *nó* (b)

Treoracha i gcás C.3(a) agus C.3(b):

- Fad na n-alt/ndialann : 90 focal ar a laghad.
- Má tá: **45 focal** scríofa - marcáil **Gaeilge as 18** .
30 focal scríofa - marcáil **Gaeilge as 12**
- Má tá iarracht mhácánta déanta ag an iarrthóir cloí le hábhar an ailt/na dialainne agus más féidir glacadh leis dá bharr sin go raibh ábhar an ailt/na dialainne in aigne an iarrthóra agus é/í ag scríobh - **bronn na marcanna iomlána ar ‘Eolas’**.
- **Gaeilge:** Dul na Gaeilge / Saibhreas Foclóra / Cumas Cumarsáide
-

Eolas: Má bhronntar ‘0’ (náid) ar eolas bronntar ‘0’(náid) ar Ghaeilge.

(a) **Eolas:** 10
Gaeilge: 35

Na hAilt:

- (a) (i) Glac leis an Aimsir Chaite
(ii) Glac le cóisir i dteach *nó* in áit ar bith.
(iii) Glac le tagairt do lá ar bith
(iv) Glac le ‘Mo chara scoile’.

(b) **Eolas:** 10
Gaeilge: 35

- **5 pointe** ag teastáil.
- **Pointe eolais** as **gach** bosca agus **an cúigiú pointe** as bosca ar bith.

An Dialann:

- Glac le : **Beannú agus dáta**
- Pearsa mhícheart: **-5** den mharc a bronnadh
- Cruth litreach: **-5** den mharc a bronnadh

N.B. Bí aireach nach mbaintear **-5 faoi dhó** den iarrthóir sa cheist seo.

Oiriúntas Réasúnta

Tá roinnt leasuithe ar an **Scéim Mharcála** le cur i bhfeidhm i gcás iarrthóirí a bhfuil socruithe speisialta, i gcás na marcála, faofa ag **Coimisiún na Scrúduithe Stáit** dóibh. Iarrtar ort na hiarrthóirí seo a mharcáil sa ghnáthshlí, d’réir na scéime marcála, agus na leasuithe seo a leanas a chur i bhfeidhm ansin:

- Athbhreithniú a dhéanamh ar an marc a bronnadh **ar Ghaeilge** i ‘**Scríobh na Teanga**’ agus sa chuid sin **amháin** i gcás iarrthóirí a bhíonn i ngar **8 marc** nó **níos lú** don **chéad ghrád** eile. (Tá **74** marc as **110** ag dul do chruinneas.)
- Ní mór na leasuithe sin a thaispeáint ar fhreagarleabhair na n-iarrthóirí, ar an taobh istigh agus ar an gclúdach taobh amuigh. Baineann an t-oiriúntas seo le **litriú agus le cruinneas gramadaí sna ceisteanna** a bhfuil marcanna ar leith ag dul do na nithe sin.